

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร ๐๒-๒๘๐๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๐๓

ที่ นร ๑๑๐๔/ ๔๗๖๕

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง ผลการเดินทางเยือนประเทศญี่ปุ่นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการฟื้นฟูประเทศจากวิกฤตอุทกภัย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่กระผมได้รับมอบหมายให้เดินทางไปราชการที่ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ร่วมกับนายวิฑูรย์ รามางกูร ประธานกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน และคณะ และเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว เพื่อเข้าเยี่ยมคารวะและเข้าพบบุคคลสำคัญระดับสูงของรัฐบาล ญี่ปุ่น ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม รัฐมนตรีกระทรวงการบริการการเงิน และรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอบคุณรัฐบาลและประชาชนญี่ปุ่นในการให้ความช่วยเหลือประเทศไทยอย่างทันท่วงทีตั้งแต่ช่วงต้นที่เกิดอุทกภัยและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจในมาตรการของไทยในการช่วยเหลือ ฟื้นฟู และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และเข้าร่วมประชุมกับสมาพันธ์องค์กรเศรษฐกิจแห่งญี่ปุ่น (Keidanren) นั้น

กระผมใคร่ขอกราบเรียนสรุปสาระสำคัญของผลการประชุมร่วมกับฝ่ายญี่ปุ่น ดังนี้

๑. การเข้าเยี่ยมคารวะและเข้าพบบุคคลสำคัญระดับสูงของญี่ปุ่น

๑.๑ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้กล่าวขอบคุณรัฐบาลและประชาชนไทยที่ได้ให้ความช่วยเหลือญี่ปุ่นเมื่อครั้งที่ประสบกับเหตุแผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ รวมทั้งได้แสดงความเสียใจต่อผลกระทบจากอุทกภัยในประเทศไทยที่สร้างความเสียหายทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจ ซึ่งญี่ปุ่นได้ให้ความสนใจและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และพร้อมให้ความร่วมมือกับไทยในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูประเทศ โดยได้มอบหมายให้องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ (JICA) เป็นหน่วยงานหลักของญี่ปุ่นในการประสานกับรัฐบาลไทย

๑.๒ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ขอความร่วมมือรัฐบาลไทยในการพิจารณาเร่งรัดการดำเนินการใน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) การยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบ เพื่อนำมาทดแทนส่วนที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ๒) การอำนวยความสะดวกด้านการตรวจลงตราและใบอนุญาตทำงานแก่ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ ๓) การจัดหา น้ำบริสุทธิ์ (purified water) และน้ำสะอาด (clean water) ที่เพียงพอสำหรับการทำความสะอาดเครื่องจักรและอุปกรณ์ในช่วงของการเข้าไปฟื้นฟูระบบการผลิต และ ๔) การจัดการระบบไฟฟ้าให้ทันเวลาในการเข้าไปฟื้นฟูระบบการผลิต

๑.๓ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในระยะยาว โดยเห็นว่าควรจะมีมาตรการป้องกันระยะสั้นในป็นหน้า และดำเนินการลงทุนด้านระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนและอุตสาหกรรมที่อยู่พื้นที่เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วม ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นยินดีให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงรายงานผลการศึกษาศึกษาของ JICA ระบบการพยากรณ์อากาศและปริมาณน้ำฝนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ

๑.๔ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มบทบาทของญี่ปุ่นในการเข้ามาเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตในระดับอนุภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor: EWEC) และแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) ซึ่งจะช่วยให้แนวคิดในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของธุรกิจในห่วงโซ่การผลิตเดียวกัน (Otagai) ของญี่ปุ่นได้รับการนำไปขยายผลในวงกว้าง และได้รับทราบว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านอาจเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศไทย

๑.๕ รัฐบาลญี่ปุ่นจะเป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาระดับนานาชาติด้านการป้องกันภัยพิบัติในช่วงต้นปี ๒๕๕๕ และประสงค์จะเป็นเจ้าภาพการจัดสัมมนาด้านการป้องกันภัยพิบัติของสหประชาชาติในปี ๒๕๕๘ ซึ่งกระผมได้เรียนย้ำว่า ประเทศไทยยินดีร่วมมืออย่างเต็มที่เพื่อให้การจัดสัมมนาดังกล่าวประสบความสำเร็จ

๒. การประชุมร่วมกับ Keidanren

๒.๑ สมาพันธ์องค์กรเศรษฐกิจแห่งญี่ปุ่นได้แสดงความเสียใจต่อประเทศไทยที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจ และขอบคุณรัฐบาลไทยที่ได้ให้การดูแลภาคธุรกิจญี่ปุ่นในไทยเป็นอย่างดี โดยญี่ปุ่นได้ส่งผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์การฟื้นฟู อาทิ เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือไทยอย่างทันห่วงที่ตั้งแต่ในช่วงต้นที่เกิดอุทกภัย และยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับไทยในการฟื้นฟูประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๒.๒ ในส่วนของการเข้ามาช่วยเหลือและฟื้นฟูภาคธุรกิจญี่ปุ่นในไทย สมาพันธ์องค์กรเศรษฐกิจแห่งญี่ปุ่นได้เสนอขอให้รัฐบาลไทยพิจารณาเร่งรัดการดำเนินการใน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) การยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบ ให้กับบริษัทที่ได้รับและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ที่นำเข้ามาทดแทนส่วนที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย และ ๒) การอำนวยความสะดวกด้านการตรวจลงตราและใบอนุญาตทำงานแก่ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ ทั้งของบริษัทที่ได้รับและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูระบบการผลิตในบริษัทที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย

๓. การสร้างความเชื่อมั่นต่อมาตรการการแก้ไขปัญหาและการฟื้นฟูของไทย กระผมและประธานกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ได้ร่วมกันหารือกับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และภาคเอกชน โดยได้ชี้แจงสถานการณ์น้ำท่วมและความก้าวหน้าของการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลดังนี้

๓.๑ กระผมได้กล่าวขอบคุณนายกรัฐมนตรี รัฐบาล และประชาชนญี่ปุ่น ในนามของนายกรัฐมนตรีและประชาชนไทย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือไทยอย่างทันห่วงที่ตั้งแต่ช่วงต้นที่เกิดอุทกภัย โดยการส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการภัยพิบัติไปช่วยเหลือด้านการแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน และหลังจากนั้นฝ่ายญี่ปุ่นได้หารือกับฝ่ายไทยอย่างต่อเนื่องถึงความร่วมมือระหว่างกันในระยะต่อไป โดยขณะนี้ การฟื้นฟูพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับความเสียหายมีความคืบหน้าเร็วกว่าที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งมาจากการสนับสนุนทีมผู้เชี่ยวชาญและเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ของญี่ปุ่น พื้นที่ชุมชนหลายแห่งเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ในขณะที่พื้นที่ทำการเกษตรเริ่มกลับมาเพาะปลูกตามฤดูกาล โดยรัฐบาลได้เริ่มเข้าไปช่วยเหลือ ฟื้นฟู และเยียวยาทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และความเป็นอยู่ของประชาชน และด้านคุณภาพชีวิต

๓.๒ กระผมได้ชี้แจงให้ฝ่ายญี่ปุ่นทราบถึงกลไกการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์และการฟื้นฟูประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.) และคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางระบบการบริหารจัดการน้ำ (กยน.) ซึ่งเป็นกลไกหลักที่จะวางยุทธศาสตร์ระยะยาว โดยได้กำหนดเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาระยะสั้น คือ การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนและนักลงทุนว่าก่อนฤดูฝนปี ๒๕๕๕ จะมีการบริหารจัดการน้ำเพื่อมิให้เกิดวิกฤตอุทกภัย ในขณะที่เป้าหมายระยะยาว จะครอบคลุมเรื่องการลงทุนด้านบริหารจัดการน้ำในระยะยาวอย่างยั่งยืน การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานใหม่ การวางแผนการใช้ที่ดิน การพิจารณาพื้นที่เศรษฐกิจแห่งใหม่เพื่อรองรับอุตสาหกรรม การจัดหาแหล่งเงินเพื่อการพัฒนา การพัฒนาธุรกิจประกันภัย การปรับระบบการผลิตเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ กระผมได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ที่ตึงตังและแนบแน่นของไทยกับญี่ปุ่นซึ่งได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาโดยตลอด โดยรัฐบาลไทยเห็นว่า ญี่ปุ่นมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการด้านภัยพิบัติมาเป็นเวลานาน หากได้มีการพัฒนาความร่วมมือกันในการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน รวมทั้งแนวทางการพัฒนาประเทศไทยให้สามารถเปลี่ยนวิกฤตจากอุทกภัยครั้งนี้ให้เป็นโอกาสในการยกระดับประเทศไปสู่การสร้างอนาคตที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน จะสามารถสร้างประโยชน์ให้ทั้งประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เป็นอย่างดี โดยในเรื่องนี้ ฝ่ายไทยจะได้ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับ JICA ต่อไป และกระผมได้เชิญรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม รัฐมนตรีกระทรวงการบริการการเงิน และรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศมาเยือนประเทศไทยในโอกาสแรก

๓.๔ ประธานกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ มีกำหนดการพบกับหน่วยงานรัฐของญี่ปุ่น (JICA, JTRO, JBIC) และบริษัทประกันภัยญี่ปุ่น โดยมีปลัดกระทรวงการคลังเข้าร่วม เพื่อหารือและสร้างความมั่นใจให้กับบริษัทประกันภัยที่ทำธุรกิจรับประกันในประเทศไทยเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมระยะสั้นและมาตรการระยะยาว เพื่อไม่ให้กระทบต่อระบบประกันภัยในประเทศ

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ รับทราบผลการเดินทางเยือนประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

๔.๒ มอบหมายให้กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากร พิจารณาเร่งรัดการยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบ เพื่อนำมาทดแทนส่วนที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย และอำนวยความสะดวกพิธีการศุลกากรที่ง่าย สะดวก และรวดเร็ว เพื่อให้โรงงานที่ได้รับผลกระทบสามารถติดตั้งเครื่องจักรได้เร็วที่สุด

๔.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ร่วมกันพิจารณาเร่งรัดการอำนวยความสะดวกด้านการตรวจลงตราและใบอนุญาตทำงานแก่ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาน้ำท่วมระบบการผลิตในบริษัทที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ทั้งนี้เห็นควรให้กำหนดเป็นนโยบายช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษจากวิกฤตอุทกภัย โดยขยายระยะเวลาการอยู่พำนักของผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศที่เข้ามาปฏิบัติงานดังกล่าวในประเทศไทยไม่เกิน ๑ ปี

๔.๔ มอบหมายให้กระทรวงพลังงาน โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย โดยการประปาส่วนภูมิภาค จัดหาน้ำบริสุทธิ์และน้ำสะอาดที่เพียงพอสำหรับการทำความสะอาดเครื่องจักรและอุปกรณ์ในช่วงของการเข้าไปฟื้นฟูระบบการผลิตในนิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

๔.๕ มอบหมายให้กระทรวงพลังงาน โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จัดเตรียมระบบไฟฟ้าให้พร้อมจ่ายให้กับโรงงานอุตสาหกรรมที่ กลับเข้าสู่ระบบการผลิต

ทั้งนี้ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๔.๒-๔.๕ รายงานผลการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๑ สัปดาห์

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาข้อเสนอตามข้อ ๔ หากเห็นชอบ ขอให้โปรดนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๔ ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รองนายกรัฐมนตรี